

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
บทนำ.....	1
1. ความสำคัญของปัญหา.....	2
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
3. บทนิยามศัพท์.....	3
4. ขอบเขตการศึกษา.....	3
5. วิธีการศึกษา.....	4
6.เค้าโครงของการศึกษา.....	5
7. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	6
บทที่	
1 วิวัฒนาการของกฎหมายเกี่ยวกับทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย.....	7
1. ยุคก่อนที่จะมีกฎหมายลายลักษณ์อักษรใน พ.ศ.2484	
เกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย.....	8
1.1 ธรรมชาติแห่งสิทธิในการทำงานของคนต่างด้าว.....	8
1.2 ตัวอย่าง.....	10
2. ยุคหลังมีกฎหมายลายลักษณ์อักษรนับแต่ พ.ศ.2484	
ซึ่งมีกฎหมายเกี่ยวกับการทำงานคนต่างด้าวในประเทศไทย.....	12
2.1 กฎหมายที่มุ่งสงวนอาชีพสำหรับคนสัญชาติไทย.....	12
2.1.1 พระราชบัญญัติช่วยอาชีพและวิชาชีพ พ.ศ.2484.....	13
2.1.2 พระราชบัญญัติช่วยอาชีพและวิชาชีพ (ฉบับที่ 2)	
พ.ศ.2485	13
2.1.3 พระราชบัญญัติสงเคราะห์อาชีพแก่คนไทย พ.ศ.2499.....	13

2.2 กฎหมายไทยที่มุ่งห้ามคนต่างด้าวทำงานในประเทศไทย.....	16
2.2.1 กฎหมายว่าด้วยการเมืองการปกครอง.....	16
2.2.2 กฎหมายว่าด้วยการรับราชการ.....	17
2.2.3 กฎหมายว่าด้วยทนายความ.....	17
2.2.4 กฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์.....	18
2.2.5 กฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง.....	18
2.2.6 กฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพให้บริการทางบัญชี.....	20
2.2.7 กฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพขายยานยนต์.....	20
2.2.8 พระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ.2535.....	22
2.3 กฎหมายไทยที่กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของคนต่างด้าวใน ประเทศไทย.....	22
2.3.1 กฎหมายทั่วไป.....	22
2.3.1.1 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322.....	23
2.3.1.2 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521.....	24
2.3.2 กฎหมายพิเศษ.....	25
2 พันธกรณีที่ประเทศไทยจะต้องรับรองสิทธิในการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย.....	28
1. พันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน.....	29
1.1 กฎบัตรสหประชาชาติ.....	29
1.2 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	30
1.3 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ค.ศ.1966.....	32
1.4 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง.....	34
1.5 อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ.....	34
2. พันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจ.....	36
2.1 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ GATS.....	36
2.2 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC).....	39

2.3. ความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน ASEAN.....	41
2.4 สนธิสัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ.2511.....	42
2.5 ความตกลงว่าด้วยเขตการค้าเสรี.....	44
2.6 ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในเรื่องการจ้างแรงงาน.....	46
3 กฎหมายไทยที่รับรองสิทธิในการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย.....	51
1. กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในการทำงาน.....	51
1.1 การรับรองสิทธิในการทำงานภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	51
1.2 การรับรองสิทธิในการทำงานภายใต้กฎหมายเกี่ยวกับการทำงาน ของคนต่างด้าว.....	56
1.3 การรับรองสิทธิในการทำงานตามกฎหมายอื่น.....	58
2. กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงาน.....	60
2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	60
2.2 กฎหมายคุ้มครองแรงงาน.....	60
3. กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานสัมพันธ์.....	62
3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	62
3.2 กฎหมายแรงงานสัมพันธ์.....	62
4 ประเภทคนต่างด้าวผู้ทรงสิทธิในการทำงานในประเทศไทย.....	66
1. นิยาม.....	66
2. ขอบเขตในการบังคับใช้.....	70
3. ประเภทคนต่างด้าว.....	74
3.1 คนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย.....	74
3.1.1 คนต่างด้าวทั่วไป.....	74
3.1.2 คนต่างด้าวเข้าทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วน.....	75
3.1.3 คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน.....	76

3.1.4	คนต่างด้าวที่ทำงานอยู่แล้วก่อนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 มีผลบังคับใช้.....	77
3.1.5	คนต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตทำงานตามประกาศ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322.....	78
3.2	คนต่างด้าวเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย.....	78
3.2.1	คนต่างด้าวต้องคำสั่งเนรเทศ.....	80
3.2.2	คนต่างด้าวเข้าเมืองมาโดยมิได้รับอนุญาตและ อยู่ระหว่างรอการส่งกลับ.....	80
3.2.3	คนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทย.....	81
3.2.4	คนต่างด้าวถูกถอนสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมาย.....	82
5	กระบวนการในการขอใบอนุญาตทำงานในประเทศไทยของคนต่างด้าว.....	88
1.	การขอใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย.....	88
1.1	คนต่างด้าวกรณีทั่วไปตามมาตรา 7.....	88
1.1.1	หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง.....	88
1.1.2	เงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาต.....	91
1.1.2.1	คุณสมบัติและลักษณะของคนต่างด้าว.....	91
1.1.2.2	เงื่อนไขเกี่ยวกับการได้รับอนุญาตให้อยู่ ในราชอาณาจักร.....	92
1.1.2.3	เงื่อนไขเกี่ยวกับประเภทงาน.....	94
1.1.2.4	เงื่อนไขเกี่ยวกับนายจ้าง.....	98
1.1.2.5	หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาต.....	99
1.1.3	วิธีการในการขอใบอนุญาต.....	100
1.1.3.1	รูปแบบในการยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	100
1.1.3.2	สถานที่สำหรับยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	101
1.1.3.3	เอกสารประกอบการพิจารณา.....	102

1.2 คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่นตามมาตรา 10.....	104
1.2.1 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง.....	104
1.2.2 เจื่อนไขในการพิจารณาอนุญาต.....	104
1.2.2.1 คุณสมบัติและลักษณะของคนต่างด้าว.....	104
1.2.2.2 เจื่อนไขเกี่ยวกับการได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร.....	105
1.2.2.3 เจื่อนไขเกี่ยวกับประเภทงาน.....	105
1.2.2.4 เจื่อนไขเกี่ยวกับนายจ้าง.....	108
1.2.3 วิธีการในการขอใบอนุญาต.....	108
1.2.3.1 การยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	108
1.2.3.2 สถานที่สำหรับยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	109
1.2.3.3 เอกสารประกอบการพิจารณา.....	109
2. การขอใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย.....	111
2.1 คนต่างด้าวตามมาตรา 42 กรณีทั่วไป.....	112
2.1.1 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง.....	112
2.1.2 เจื่อนไขในการพิจารณาอนุญาต.....	112
2.1.2.1 คุณสมบัติและลักษณะของคนต่างด้าว.....	112
2.1.2.2 เจื่อนไขเกี่ยวกับการได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร.....	112
2.1.2.3 เจื่อนไขเกี่ยวกับประเภทงาน.....	113
2.1.2.4 เจื่อนไขเกี่ยวกับนายจ้าง.....	114
2.1.3 วิธีการในการขอใบอนุญาต.....	114
2.1.3.1 ขั้นตอนในการยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	114
2.1.3.2 สถานที่สำหรับยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	114
2.1.3.3 เอกสารประกอบการพิจารณา.....	114
2.2 คนต่างด้าวตามมาตรา 12 กรณีเฉพาะ	115
2.2.1 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง.....	115

2.2.2	เงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาต.....	115
2.2.2.1	คุณสมบัติและลักษณะของคนต่างด้าว.....	115
2.2.2.2	เงื่อนไขเกี่ยวกับการได้รับอนุญาตให้อยู่ ในราชอาณาจักร.....	116
2.2.2.3	เงื่อนไขเกี่ยวกับประเภทงาน.....	116
2.2.2.4	เงื่อนไขเกี่ยวกับนายจ้าง.....	116
2.2.3	วิธีการในการขอใบอนุญาต.....	116
2.2.3.1	ขั้นตอนในการยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	116
2.2.3.2	สถานที่สำหรับยื่นขอใบอนุญาตทำงาน.....	116
2.2.3.3	เอกสารประกอบการพิจารณา.....	117
3.	การอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาต.....	119
4.	มาตรการการตรวจสอบ.....	121
4.1	ประเภทการตรวจสอบ.....	121
4.1.1	การตรวจทั่วไปหรือตรวจปกติ.....	121
4.1.2	การตรวจลักษณะงาน.....	121
4.1.3	การตรวจพิเศษ.....	122
4.2	อำนาจในการตรวจสอบ.....	122
4.3	อุปสรรคและปัญหา.....	122
5.	แนวคิดต่อการเข้ามาทำงานของประเทศไทย.....	124
5.1	แนวคิดความมั่นคงแห่งชาติ หรือชาตินิยม.....	124
5.2	แนวคิดทุนเสรีนิยม.....	125
5.3	แนวคิดมนุษยนิยม.....	125
6.	บทวิเคราะห์การจัดการต่อการทำงานของคนต่างด้าว.....	127
6.1	คนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย.....	127
6.2	คนต่างด้าวเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย.....	129

6 ผลกระทบของการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย.....	131
---	-----

1. ผลกระทบทางความมั่นคงของประเทศ.....	132
2. ผลกระทบทางเศรษฐกิจ.....	133
3. ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม.....	135
4. ผลกระทบในด้านสาธารณสุข.....	136
5. ผลกระทบทางด้านเทคโนโลยี.....	137
6. ผลกระทบทางด้านทรัพยากร.....	138

7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	140
----------------------------	-----

ภาคผนวก

ก. พระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.2521.....	147
--	-----

ข. พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจ บางประการในราชอาณาจักร ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.2521 พ.ศ.2522.....	157
---	-----

ค. พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจ บางประการในราชอาณาจักร ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.2521 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2528.....	159
--	-----

ง. พระราชกฤษฎีกา กำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ.2522.....	161
--	-----

จ. พระราชกฤษฎีกา กำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2536.....	165
--	-----

ฉ. พระราชกฤษฎีกา กำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2543.....	166
--	-----

ช. ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง กำหนดงานที่ให้ คนต่างด้าวตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521 ทำได้.....	168
--	-----